

“Бранковци”

априлско издање

Хвала:
Магдалени Првуловић
Алберту Еминију
Марку Митровић

1.април- Светски дан шале

8.април - Светски дан Рома

1.април Васкрс- Најрадоснији
хришћански празник

22. април - Дан планете Земље

Светски дан шале

Дан када се смех

шири светом

1. април — дан када границе нестају, а смех постаје универзални језик свих народа.

Порекло празника

Од библијских времена до средњовековне Европе

1392. година

Прве повезаности датума 1. априла и смицалица јављају се у Чосеровим „Кантерберијским причама“

Средњи век

„Дан свих луда“ — дан општег весеља и шале широм Европе

1

2

3

16. век

Померање Нове године са 25. марта на 1. јануар — они који су се држали старог датума били су исмевани

Свако има своју шалу!

Првоаприлске смицалице долазе у свим облицима и величинама — од безазлених до генијалних. Ево неколико класика:

Налепница на леђима

Класична смицалица — сви виде, само жртва не

Лажни паук

Један поглед на „паука“ и реакција је загарантована

Смешни шешир

Хумор који сви виде — и сви се смеју

Свако има своју шалу!

Првоаприлске смицалице долазе у свим облицима и величинама — од безазлених до генијалних. Ево неколико класика:

Налепница на леђима

Класична смицалица — сви виде, само жртва не

Лажни паук

Један поглед на „паука" и реакција је загарантована

Смешни шешир

Хумор који сви виде — и сви се смеју

Познате првоаприлске шале

Када медији постану део игре

Берба шпагета (1957)

Би-Би-Си је објавио прилог о швајцарским фармерима који беру шпагете са дрвета. Многи гледаоци су поверовали и звали редакцију питајући где могу да купе „дрво шпагета“.

Вести из света

Медији су објављивали вести о Дејвиду Бекаму који се придружује аустралијској фудбалској репрезентацији или Николи Саркозију који подноси оставку — све лажне, а све уверљиве.

Смех је најбољи лек

Научни поглед на шалу

Јача имуни систем

Повећава отпорност
организма

Смањује бол

Ослобађа ендорфине

Штити од стреса

Смањује кортизол

Подигне енергију

Биоревитализује тело

Психолози широм света потврђују — смех није само осећај, већ и **терапија**.

- Ослобађа хормоне среће који помажу у биоревитализацији тела
- Јача имуни систем и подиже ниво енергије
- Смањује бол и штити од стреса и анксиозности

Како прославити Дан шале?

Смислите смицалицу

Безазлена, креативна шала за породицу или пријатеље — нека буде безопасна и смешна

Пратите медије

Уживајте у првоаприлским шалама новина, телевизије и друштвених мрежа

Насмејте се себи

Прихватите шалу на свој рачун — то је знак зрелости и самопоуздања

Поделите радост

Поделите смешан садржај са вољенима и учините им дан лепшим

Нека вам дан буде испуњен смехом! 🎉

„Светски дан шале нас подсећа на важност хумора у нашем животу — искористите овај дан да унесете радост и смех у животе својих најмилијих!"

😊 Смејте се

Смех је бесплатан и заразан

😄 Шалите се

Али увек с љубављу

🌍 Повезујте

Хумор спаја све народе

Светски дан Рома

НАЦИОНАЛНА АСОЦИЈАЦИЈА ПЕДАГОШКИХ АСИСТЕНАТА - НАПА
National association of pedagogical assistants - NAPA

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ

„Radionica sa učenicima osnovno-školskog uzrasta na temu kulture i istorije Roma”

Naziv škole:

Mesto:

НАЦИОНАЛНИ САВЕТ РОМСКЕ НАЦИОНАЛНЕ МАЊИНЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
NACIONALNO KONSILI ROMENGO NACIONALNO MINORITETI REPUBLIKAKO SRBIJAKO
NATIONAL COUNCIL OF THE ROMA NATIONAL COUNCIL OF THE REPUBLIC OF SERBIA

Identitet

Šta je identitet ?

Identitet je lično svojstvo ili obeležje čovjeka koje nas izdvaja od ostalih, a stekao ga je:

- rođenjem, (fizičke osobine),

-odrastanjem
(afekti, motivi, potrebe)

-socijalizacijom, obrazovanjem i prihvatanjem društvenih pravila (stavovi, ponašanje)

-stvaranjem sopstvenog mišljenja o samom sebi u odnosima sa drugim ljudima i okolini

Šta je diskriminacija?

**Nejednako postupanje
prema jednakima**

i

**jednako postupanje
prema nejednakima**

Šta je diskriminacija?

Diskriminacija je svaka razlika, isključivanje ili ograničavanje koje se čini na osnovu ličnog svojstva, a koje ima za efekat ili svrhu sprečavanje ostvarivanja ili uživanja osnovnih ljudskih prava i sloboda u svim sferama života ljudi

НАЦИОНАЛНА АСОЦИЈАЦИЈА ПЕДАГОШКИХ АСИСТЕНАТА - НАПА
National association of pedagogical assistants - NAPA

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ

Osnove za diskriminaciju

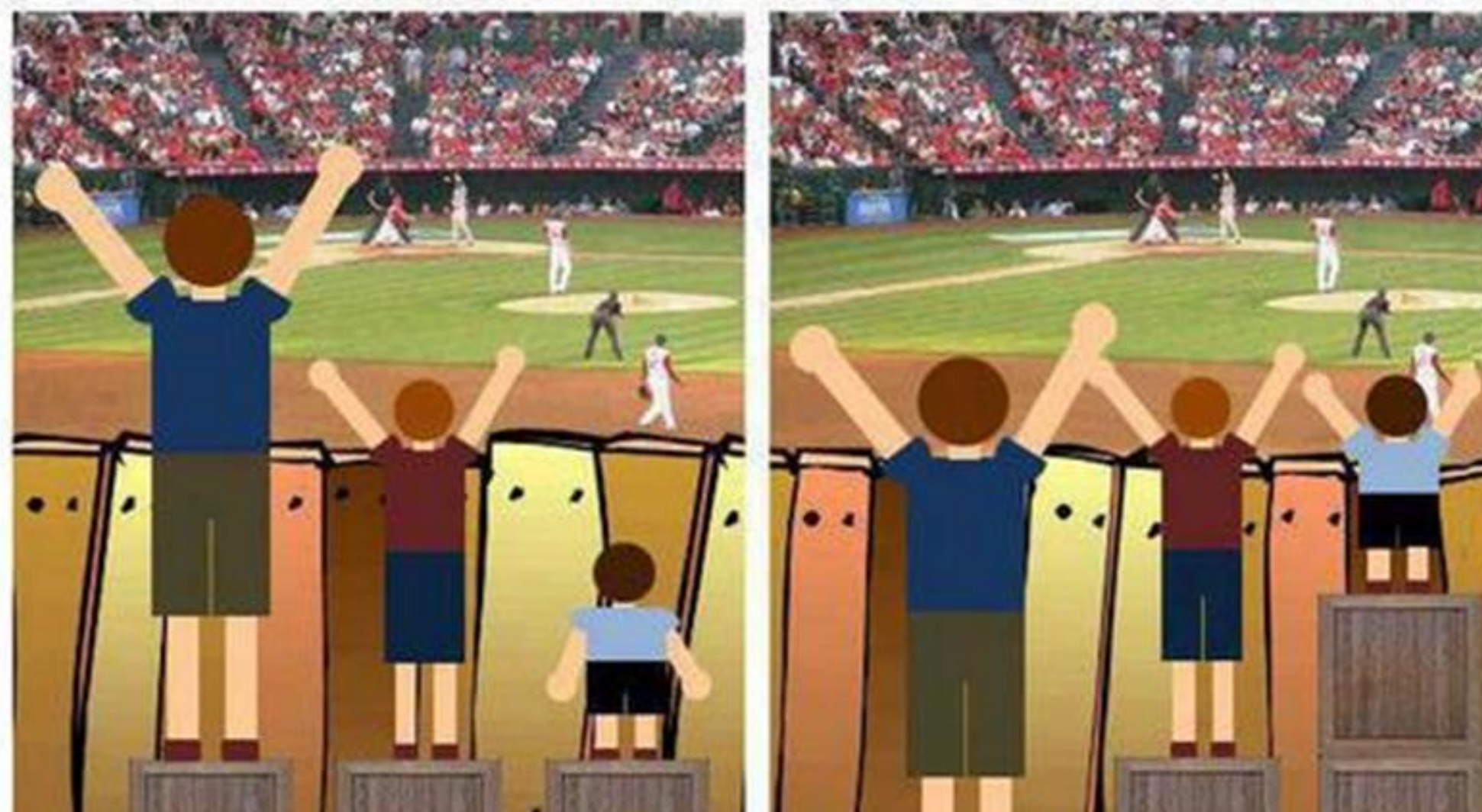
- godine
- poreklo
- rasa
- nacija/etničko poreklo
- porodični/bračni status
- HIV pozitivni/e
- fizički ili mentalni invaliditet
- politička uverenja
- pol
- religija
- seksualna orijentacija

Afirmativna акција

Diskriminacija se vrši i kada se osobe koje se nalaze u neravnopravnom položaju, tretiraju na isti (ravnopravan) način.

Equality is not always Justice

НАЦИОНАЛНА АСОЦИЈАЦИЈА ПЕДАГОШКИХ АСИСТЕНАТА - НАПА
National association of pedagogical assistants - NAPA

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ

Identitet i kultura Roma

Identitet

- Prema dr Rajku Đurću, Romi su Indiju napustili u XI veku, nakon pohoda **Mahmuda Gaznija** od 1001. do 1027. godine.
- Osvajački ratovi Mahmuda Gaznija svakako su jedan od uzroka egzodusa Roma, jer je masovno razarao mesta u kojima su Romi živeli širom Radžastana, Kanaudža. Mnogi Romi bili su tada žrtve ratova, a mnogi od njih su dospeli u ropstvo u Korasanu.
- Sledeći vladar bio je **Mahmud od Gora**, koji je u svom drugom osvajačkom ratu 1192. godine, kod Tereima, porazio Induse. Od tog vremena počinju seobe Roma, a povratak nazad gotovo nije moguć, jer nakon toga dolazi **Džingis Kan**, koji pretvara celu centralnu Aziju u prah i pepeo.
- Romi su krenuli iz Indije u više pravaca. Prvi migracioni talas išao je prema Egiptu, drugi na sever i zapad, a treći preko Egejskog mora i ostrva južnih delova Grčke.

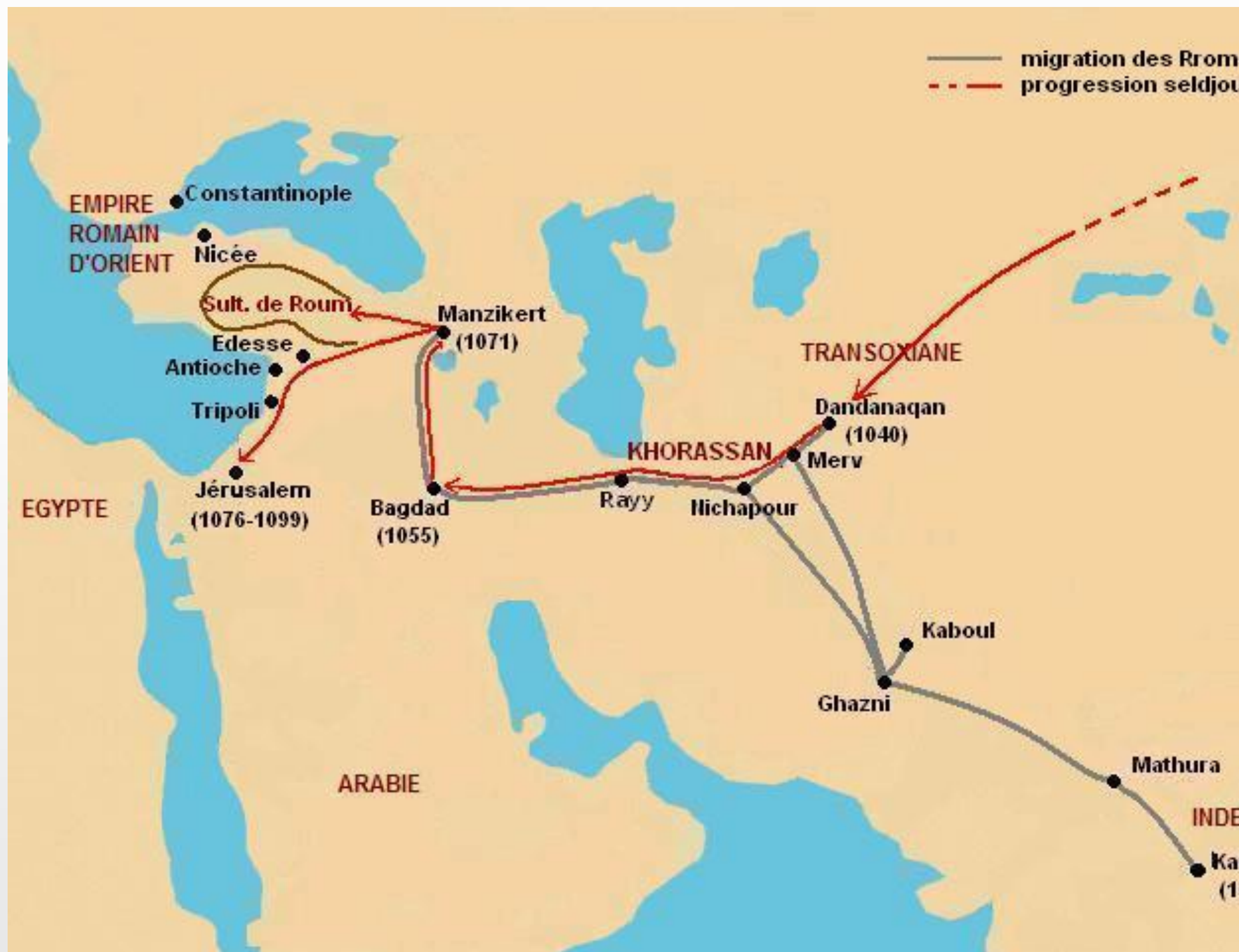
НАЦИОНАЛНА АСОЦИЈАЦИЈА ПЕДАГОШКИХ АСИСТЕНАТА - НАПА
National association of pedagogical assistants - NAPA

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ

„Rom znači Čovek ...“

- U romskom rečniku ima dosta zajedničkih reči sa grčkim rečima, pa se pretpostavlja da je reč „Ciganin“ najverovatnije nastala od grčke reči Athingani ili Aiguptos, što znači „ne dirati“ – **inače termin „Ciganin“ je uvredljiv naziv za romsku nacionalnu manjinu.**
- U Indiji Romi su bili zanatlije i trgovci. Od zanata znali su da izrađuju posude od bakra i metala, a znali su i da ih kalaišu. Kovački zanat je bez sumnje jedan od najstarijih zanata. Romi su bili i pletari, kotlari, trgovci konjima, itd.
- Rom na romskom jeziku znači pripadnik zajednice i suprug.

Identitet

- Romi, napuštajući svoju prapostojbinu u Nemačkoj su nekoliko vekova imali status „vogelfrei“, što je značilo da su mogli da budu ubijeni kao ptice ili divlje životinje. U nekim delovima Nemačke postojala je i vrsta nagrade za svaku ubijenu romsku glavu.
- U Mađarskoj **Klebert** beleži da su Rome proglasili „ljudožderima“ i pod tom optužbom su ih kažnjavali vešanjem, odrubljivane su im glave ili su na točkovima mučeni do smrti.
- Nešto slično dešavalo se i u Španiji, u vreme inkvizicije. Na znak crkvenih zvona, Španci su se okupljali i išli u lov na Rome. „Odsecali im jezik, pečate stavljali usijanim gvožđem na telo, telesno kažnjavali itd” - Đurić, R. (2006):
- Uprkos tome, Španci su danas vrlo ponosni na Rome koji su zajedno sa Jevrejima svojom igrom i muzikom uticali na razvoj flamenka, a koji je kasnije postao nacionalna muzika Španije.
- Podaci iz turskog popisa 1491. godine pokazuju da su Romi tada živeli u Nišu, Kruševcu, Smederevu, Prizrenu itd. Međutim, postoji srpski dokument u kojem kralj Stefan IV predaje krojače, kovače, sedlare i neke "Cigane" manastiru u Prizrenu 1348. godine, što pokazuje da su Romi živeli u Prizrenu već od 1348. godine (Institut za društvena pitanja, Zagreb, 2010).
- Po popisu iz 1536. godine vidi se da su već tada Romi živeli i u Beogradu. Jedno od naselja u kojima su Romi živeli nalazilo se u Skadarliji. Skadarska ulica se oko 1868. godine nazivala Cigan-mala, a 1872. godine je preimenovana u Skadarsku ulicu. Drugo naselje je bilo u blizini Skupštine, zatim na mestu gde se danas nalazi zgrada Glavne pošte, pa u Sremskoj ulici, na Čuburi, Crvenom Krstu, pa u naselju Sava-mala gde su živeli u periodu od 1878. do 1927. godine i Jatagan mala.

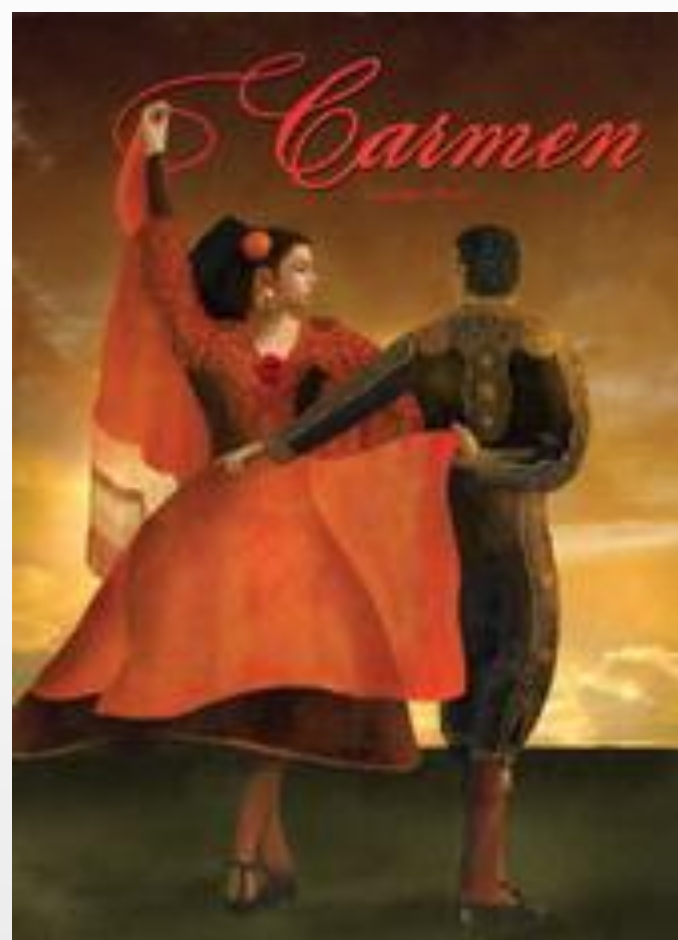

НАЦИОНАЛНА АСОЦИЈАЦИЈА ПЕДАГОШКИХ АСИСТЕНАТА - НАПА
National association of pedagogical assistants - NAPA

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ

Romska kultura je prikazivana kroz dela poznatih umetnika Miguel Servantes – Cigančica, Žorž Bize – Karmen, Dejvis Robertsin – Orfejeva lira, Luiza Dauti – Vatre u noći, Bora Stanković – Koštana, itd.

Španski pesnik
Antonio Mačado

Premijerno je izvedena **03. marta 1875.** godine u Parizu.

Džon Banjan, poznati engleski pisac čije je delo „Hodočasnikova putovanja“, jedno od najviše prevedenih dela posle Biblije, romskog je porekla.

Flamenco datira iz 18. veka

Aa 	Bb 	Cc 	Čč 	Čh čh
Ćć 	Čh čh 	Dd 	Đđ 	Dž dž
Ee 	Ff 	Gg 	Hh 	Xx
Ii 	Jj 	Kk 	Kh kh 	Ll
Lj lj 	Mm 	Nn 	Nj nj 	Oo
Pp 	Ph ph 	Rr 	Rr rr 	Ss
Šš 	Tt 	Th th 	Uu 	Vv
Zz 	Žž 			

НАЦИОНАЛНА АСОЦИЈАЦИЈА ПЕДАГОШКИХ АСИСТЕНАТА - НАПА
National association of pedagogical assistants - NAPA

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ

U Indiji se od 1983. godine održava Festival kulture Roma u Čandigaru. Tadašnja premijerka Indije, Indira Gandhi, kao pokrovitelj Festivala, priznala je Rome kao „decu Indije“, a romski jezik proglasila za jedan od zvaničnih jezika Indije.

Jul Briner na prvom kongresu Roma 1971. Jul Briner u filmu „Bitka na Neretvi“ 1969.

НАЦИОНАЛНА АСОЦИЈАЦИЈА ПЕДАГОШКИХ АСИСТЕНАТА - НАПА
National association of pedagogical assistants - NAPA

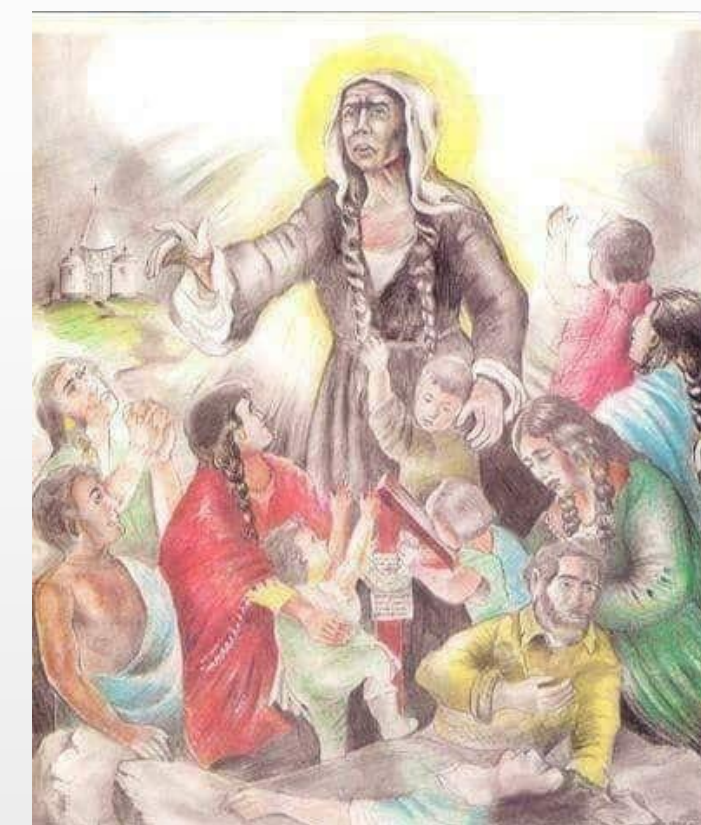

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ

- Prvi svetski kongres Roma održan je od 4. do 8. aprila 1971. godine u Chelsfieldu, blizu Londona. Na tom kongresu na osnovu istraživanja pomenutog porekla Roma, utvrđeno je da su Romi iz Indije. Tada je usvojeno zvanično ime naroda – Romi, što na maternjem jeziku znači čovek.
- Usvojena je romska plavo-zelena zastava sa tačkom u sredini, a pesma „Đelem, đelem“ je proglašena za romsku himnu.
- Takođe, odlučeno je da svi dijalekti romskog jezika budu ravnopravni.
- Osnivač ovog kongresa i prvi predsednik bio je **Slobodan Berberski**. Pored Slobodana Berberskog, pesnika i društveno političkog radnika iz tadašnje SFRJ, prisustvovali su i Graton Pukson, romski aktivista iz Engleske, Sint Romani Roze kao romski buntovnik iz Nemačke i Jan Cibula iz Švajcarske.
- Na prvom kongresu učestvovao je i **Jul Briner**, koji je tada imao svetsku slavu, a svima jasno i otvoreno govorio da je romskog porekla.
- Takođe su tu bili i Žarko Jovanović – Jaghdino, iz Vojvodine. **Žarko Jovanović** je vodio Cigane Ivanoviće, šireći pri tome romsku muziku, igru, folklor, itd, a napravio je i aražman pesme „Đelem, đelem“.

- **Tetkica Bibija (zaštitnica dece)** je romski praznik i slavi se u martu mesecu, a pada u treći petak posle belih poklada u pravoslavnom kalendaru. Ovaj praznik se naročito proslavlja među Romima centralne Srbije. Čudotvorna Tetkica Bibija se slavi od 1929. godine, kada je dobila i svoju ikonu (litografija, prema crtežu P.Daničića). Na njen dan Romi se okupljaju ispod stabla kruške, koja je simbol ovog praznika.
- Sledeći važan praznik jeste Vasilica;
- Đurđevdan ili Ederlezi;

- Čiča Ilija je došao na ideju da snimi film o Romima koristeći za osnovni motiv filma praznik „Tetkicu Bibiju“. Potpuno isti film, ali pod nazivom „Ciganska Svadba“ prikazan je u bioskopu „Pariz“ pomenute 1911. godine.
- Godine 1927. osnovana prva Srpsko-Ciganska Zadruga

Ahmed Ademović ili Amet Ametović – Nosilac Karadžorđeve zvezde sa mačevima

- Godina 1912. Prvi balkanski rat i Kumanovska bitka.
- Tokom bitke 24. oktobra 1912. godine, u trenutku kada se ona, kako će se ispostaviti, lomila, Ahmed je uspeo je da neopaženo pređe na drugu stranu. Iz pozadine turske vojske odsvirao je znak osvajačke vojske za povlačenje. Među turskim vojnicima je nastao haos i komešanje. Zbunjena turska vojska koja je u tom trenutku bila u silovitom naletu, počela je da se povlači, a Ahmed se u međuvremenu vratio u redove svoje vojske i onda zasvirao znak za juriš srpskoj vojsci. Srpska vojska je nanela Turcima poraz i otvorila put za nadiranje dolinom Vardara.
- Upravo za ovaj podvig odlikovan je Karadžorđevom zvezdom sa mačevima.

Ahmed Ademović / Amet Ametović - Nosilac Karađorđeve zvezde sa mačevima

Heroji sa Košara:

DALIBOR DIMOV – PIROT
DEJAN KOSTIĆ – KLENAK
Goran Šaćirović, Bojnik

RUSTEM Sejdić – trubač
gvozdenog puka iz Bojnika;

Za Rustema Sejdića postoji podatak da je kao kaplar odlikovan Zlatnom medaljom za hrabrost za zasluge u ratu 1917, 1918. i 1919. godine ukazom FAOb. 150805 od 31.03.1920.

Za njegove posebne zasluge vanrednim ukazom odlikovao ga je, Njegovo kraljevsko visočanstvo, Kralj Petar Prvi ordenom „Karađorđeve zvezde sa zlatnim mačevima“.

Romski heroji sa Košara

Херојска погибија Горана Шаћировића који је настрадао у жестоким борбама са албанским терористима, догодила се на данашњи дан 1999. године.

Горан је заиста и био јунак. То су, између осталих, потврдиле и његове старешине. Према њиховој причи, као и писму које је после синовљеве смрти мајци Зорици стигло од Горановог друга Елвиса Мамутовића из Земуна, део Горанове јединице се после неког обављеног војног задатка враћао у логор. Негде између Клине и Дренице су упали у заседу терориста.

Албански терористи су отворили ватру. Наши војници су се мртви и рањени уз јауке стрпоштавали на земљу.

Горана је снајперски метак погодио у главу па је и он пао.

Страшна вриска његових тешко рањених другова га је истог трена, на необјашњих начин, подигла на ноге.

Док се подизао руком је обрисао крв која му се из ране на глави сливала низ лице. Тад је и угледао албанског злотвора који је са бомбом у руци хтео да докрајчи рањенике и убије преживеле. Био је добар стрелац и терориста је пао од рафала из Горановог митраљеза.

Одмах затим пао је и Горан.

Издахнуо је поред својих другова. Преживелих, тешко рањених и мртвих.

1.860 likes

megdan.rs Херојска погибија Горана Шаћировића који је настрадао у жестоким борбама са албанским терористима, догодила се на данашњи дан 1999. године.

DALIBOR DIMOV – PIROT

Dejan Kostić, Klenak
dobrovoljno služio vojni rok

“Čistači cipela” u Kragujevcu

НАЦИОНАЛНА АСОЦИЈАЦИЈА ПЕДАГОШКИХ АСИСТЕНАТА - НАПА
National association of pedagogical assistants - NAPA

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ

Uspešni umetnici romskog porekla

- Čarli Čaplin je romskog porekla. Njegova unuka Karmen Čaplin 2019. godine započela je snimanje dokumentarnog filma „Čovek sveta“ koji govori o njenom romskom poreklu.
- Džon Banjan, poznati engleski pisac čije je delo „Hodočasnikova putovanja“, jedno od najviše prevođenih dela posle Biblije, romskog je porekla.

НАЦИОНАЛНА АСОЦИЈАЦИЈА ПЕДАГОШКИХ АСИСТЕНАТА - НАПА
National association of pedagogical assistants - NAPA

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ

Sir Charles Spencer Chaplin Jr.
Šer Čarls Spenser Čaplin mlađi
Šarlo Akrobata

НАЦИОНАЛНА АСОЦИЈАЦИЈА ПЕДАГОШКИХ АСИСТЕНАТА - НАПА
National association of pedagogical assistants - NAPA

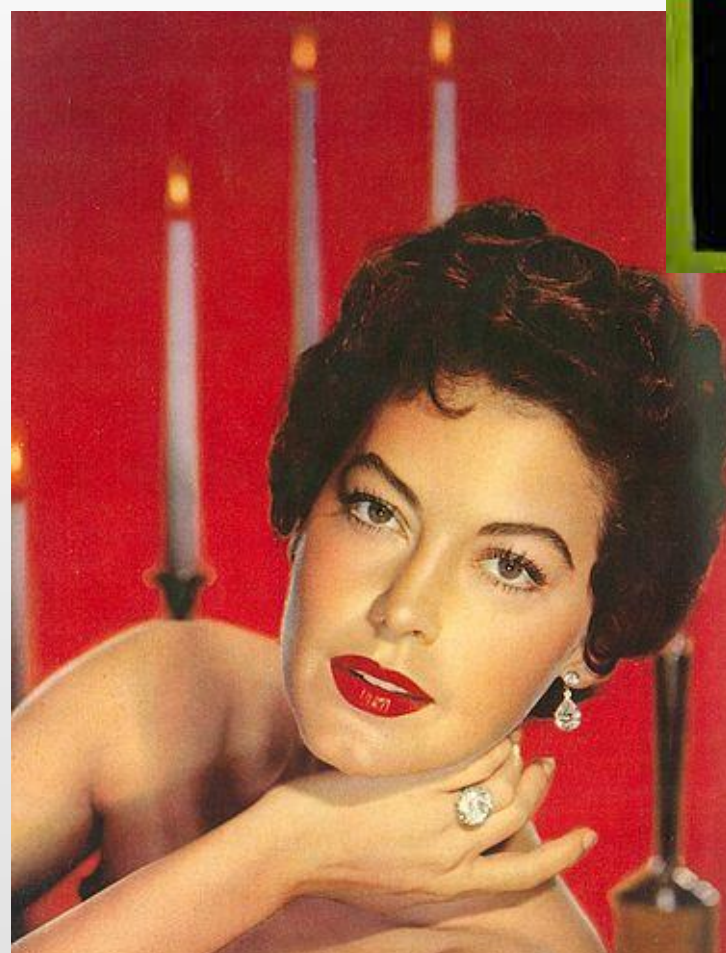
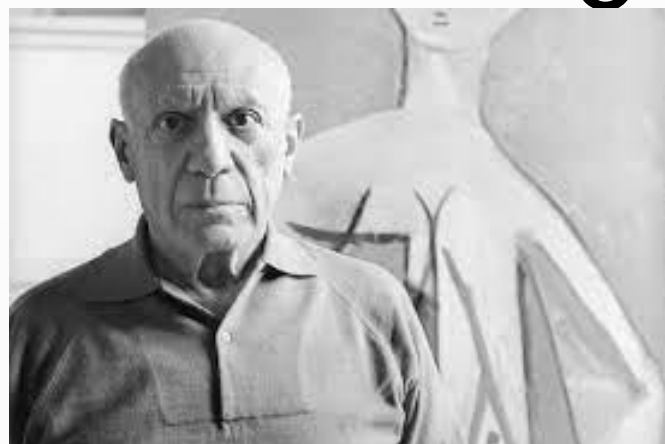

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ

Političari, glumci, umetnici romskog porekla u svetu

- Glumci:
- Jul Briner, Ava Gardner, Antonio Banderas. bivši predsednik Brazila Žuzelin Kubiček,
- Slikari: Pablo Pikaso, Antonio de Solaris, Oto Muler, Serž Poljakof,
- Pesnici: španski pesnik Antonio Maćado, engleski pisac Džon Banjan,

Umetnici romskog porekla

НАЦИОНАЛНА АСОЦИЈАЦИЈА ПЕДАГОШКИХ АСИСТЕНАТА - НАПА
National association of pedagogical assistants - NAPA

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ

НАЦИОНАЛНА АСОЦИЈАЦИЈА ПЕДАГОШКИХ АСИСТЕНАТА - НАПА
National association of pedagogical assistants - NAPA

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ

Nemanja Radulović

MAESTRO, RICCARDO M SAHITI, osnivač i direktor
Filharmonije Roma i Sintija

Dejan Jovanović

Robert Lakatoš

НАЦИОНАЛНА АСОЦИЈАЦИЈА ПЕДАГОШКИХ АСИСТЕНАТА - НАПА
National association of pedagogical assistants - NAPA

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ

Nobelovci

- Ion Budai Deleanu, književnik iz Rumunije
- Nobelovci:
- August Krog iz Danske
 - Anjez Gondža Bojadžija (Majka Tereza)

НАЦИОНАЛНА АСОЦИЈАЦИЈА ПЕДАГОШКИХ АСИСТЕНАТА - НАПА
National association of pedagogical assistants - NAPA

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ

Veliko hvala Albertu Eminiju, našem pedagoškom asistentu!!!

HVALA!

НАЦИОНАЛНИ САВЕТ РОМСКЕ НАЦИОНАЛНЕ МАЊИНЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
NACIONALNO KONSILI ROMENGO NACIONALNO MINORITETI REPUBLIKAKO SRBIJAKO
NATIONAL COUNCIL OF THE ROMA NATIONAL COUNCIL OF THE REPUBLIC OF SERBIA

Romi su na naše prostore došli pre više vekova, negde oko 14. i 15. veka. Oni su tada migrirali iz Indije, prolazili kroz različite zemlje i na kraju stigli i na Balkan. Tokom tih putovanja, dugo su se zadržavali u raznim krajevima, pa su upoznavali druge narode i njihove običaje.

Kada su došli kod nas, Romi su sa sobom doneli svoju kulturu, jezik, muziku i tradiciju, ali i uticaje drugih naroda kroz koje su prolazili. Zato je njihova kultura danas veoma posebna – u njoj se mogu videti tragovi indijske, turske, grčke i mnogih drugih kultura.

Njihova muzika, način oblačenja i običaji postali su deo života na Balkanu. Na primer, romska muzika je mnogo uticala na našu narodnu muziku, posebno na trubače i veselja. Tako su Romi, iako su došli iz daleka, postali važan deo društva u kome žive. Iako su često menjali mesta boravka, Romi su uspeali da sačuvaju svoj identitet i tradiciju. U isto vreme, oni su obogatili zemlje u koje su dolazili, jer su sa sobom donosili nove ideje, pesme i običaje.

Zato danas možemo da kažemo da su Romi narod koji je kroz svoja putovanja spojio različite kulture i učinio svet raznovrsnijim i zanimljivijim.

Romi su narod bogate istorije koji je kroz duga putovanja stigao i na Balkan, noseći sa sobom svoju tradiciju, jezik i običaje, ali i uticaje različitih kultura koje su upoznali usput. Upravo zbog toga njihova kultura danas je raznovrsna i jedinstvena.

Poznati su po snažnoj povezanosti sa porodicom, ljubavi prema muzici i veselju, kao i po tome što čuvaju svoje običaje gde god da žive. Iako su se njihovi načini života menjali u različitim državama, uspeali su da sačuvaju svoj identitet.

Kroz istoriju su se suočavali sa mnogim izazovima, uključujući nepravdu i rasizam, ali su uprkos tome ostali snažan i ponosan narod. Danas nas njihova kultura podseća koliko je važno poštovati različitosti i učiti jedni od druge.

Za kraj, važno je da zapamtimo da ne treba da pravimo razlike između nas i Roma, jer smo svi ljudi i svi zaslužujemo isto poštovanje. Nije u redu da budemo rasistični ili bezobrazni prema nekome samo zato što je drugačiji.

Čak i ako nekad sretnemo ljude koji se ne ponašaju lepo, ne treba odmah da sudimo svima isto. Svaka osoba je drugačija i zaslužuje priliku da pokaže kakva je zapravo. Kao što nas uči vera, treba da praštamo i da pružamo druge šanse, jer je to znak dobrote i snage.

Ako budemo imali više razumevanja, poštovanja i ljubaznosti jedni prema drugima, svet će biti lepše mesto za sve nas.

Pisala : Magdalena Prvulović VII-1

Romi su narod koji potiče iz Indije. Pre mnogo vekova, oni su počeli da migriraju i da se sele u različite delove sveta, najviše u Evropu. Tokom tog puta, doneli su sa sobom bogatu kulturu, jezik i običaje koji su se zadržali sve do danas.

Nažalost, kroz istoriju su Romi često bili diskriminirani i suočavali su se sa rasizmom. Rasizam znači da se ljudi loše ponašaju prema drugima samo zato što su drugačiji npr: zbog njihove boje kože, porekla ili načina života. Mnogi Romi su bili nepravedno tretirani, nisu imali iste šanse za školovanje, posao ili normalan život. I danas, iako je svet napredovao, rasizam Svetski dan Roma se obeležava 8. aprila i to je jako važan dan za sve Rome širom sveta. Tada se slavi njihova kultura, tradicija, muzika i istorija, ali se takođe govori i o problemima sa kojima se i danas suočavaju.

i dalje postoji. Zbog toga je važno da pričamo o ovim problemima i da učimo da poštujemo jedni druge. Svi ljudi su jednaki i zaslužuju ista prava, bez obzira na to odakle dolaze.

Ovaj dan nas podseća da treba da budemo bolji, da širimo ljubav i razumevanje, i da ne sudimo drugima. Romi su deo našeg društva i njihova kultura čini svet lepšim i raznovrsnijim.

Zato 8. aprila ne slavimo samo jedan narod, već i ideju jednakosti, prijateljstva i poštovanja među svim ljudima

Romska kultura je veoma bogata i raznovrsna, a njeni običaji i tradicija se prenose sa generacije na generaciju. Jedna od najpoznatijih stvari kod Roma je muzika. Oni vole pesmu i igru, i često se okupljaju uz muziku na proslavama, svadbama i drugim važnim događajima. Muzika je vesela i puna emocija, i predstavlja važan deo njihovog identiteta.

Porodica je takođe jako važna u romskoj kulturi. Članovi porodice se međusobno poštuju i pomažu, a stariji imaju posebno mesto i njihovo mišljenje se uvažava. Običaji vezani za brak i svadbe su posebni i često veoma

Romi imaju i svoj jezik, romani, koji je deo njihove tradicije i pomaže im da očuvaju svoj identitet gde god da žive.

Zanimljivo je da se običaji Roma razlikuju od države do države. Pošto su se kroz istoriju selili u razne krajeve sveta, oni su prihvatili i neke običaje naroda među kojima su živeli. Na primer, Romi u Srbiji mogu imati drugačije običaje nego Romi u Španiji ili Rumuniji. Negde su svadbe veće i glasnije, negde se više poštuju određeni verski običaji, a negde se razlikuje i način oblačenja.

Ipak, bez obzira na razlike, svi Romi dele osećaj pripadnosti svom narodu i čuvaju svoju tradiciju. Upravo ta raznolikost čini njihovu kulturu još zanimljivijom i lepšom.

Postoje mnoge zanimljive stvari o Romima koje možda niste znali. Na primer, romska zastava ima posebne boje i značenje. Plava boja predstavlja nebo, zelena prirodu, a u sredini se nalazi crveni točak koji simbolizuje putovanja i njihovo poreklo iz Indije.

Romi su poznati po svom talentu za muziku i ples. Mnogi poznati muzičari širom sveta imaju romsko poreklo, a njihova muzika je uticala na različite stilove, kao što su flamenko u Španiji ili trubačka muzika na Balkanu.

Još jedna zanimljivost je da su Romi kroz istoriju često bili nomadi, što znači da su se selili iz mesta u mesto. Zbog toga su upoznali različite kulture i običaje, pa su deo tih uticaja uneli u svoj način života.

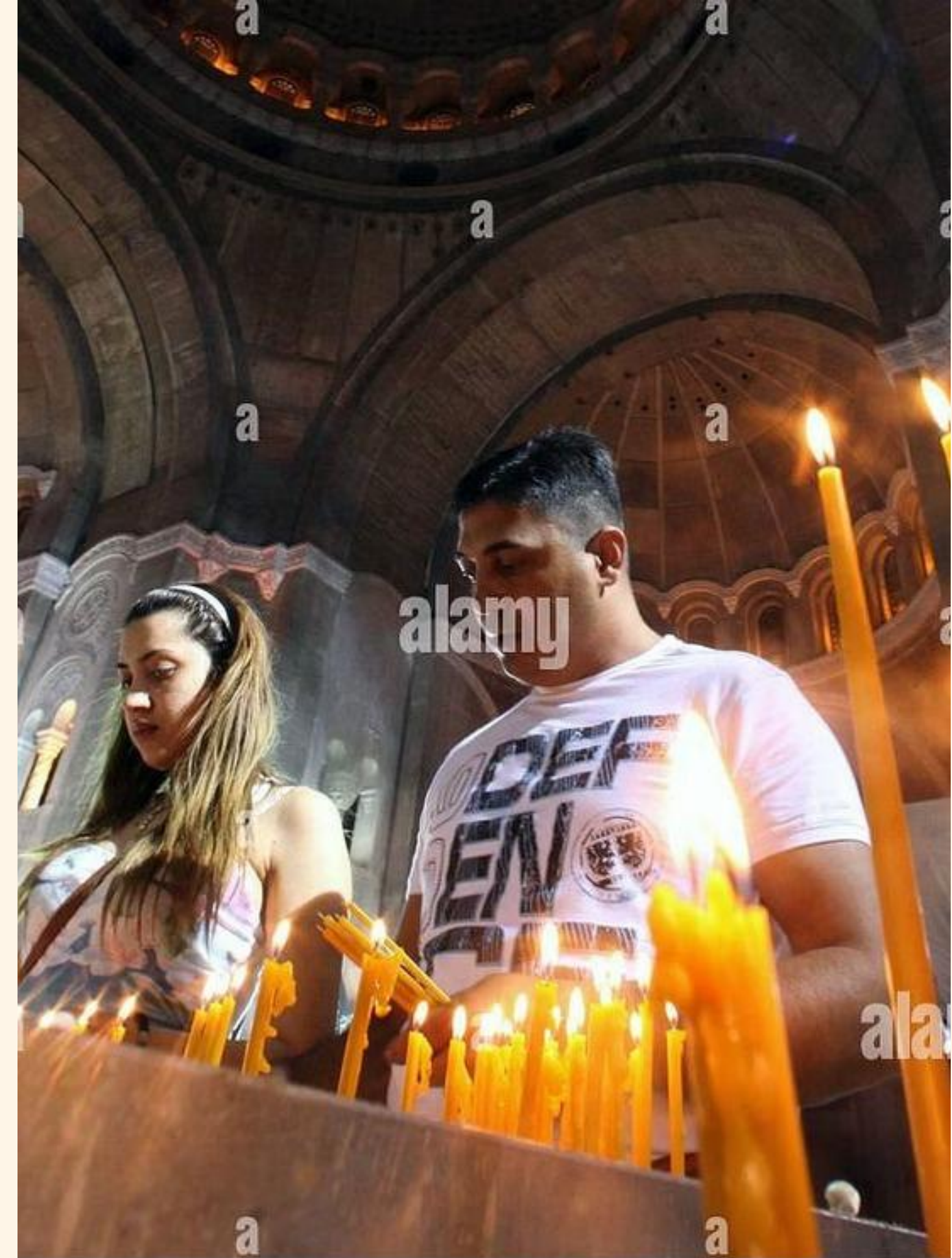
Romski jezik, romani, ima mnogo reči koje potiču iz indijskih jezika, ali i iz jezika zemalja kroz koje su prolazili. To ga čini jedinstvenim i zanimljivim za proučavanje.

Takođe, postoji i romska himna koja se zove „Đelem, đelem“, što znači „Putovao sam“. Ova pesma govori o njihovom teškom životu kroz istoriju, ali i o snazi i opstanku njihovog naroda.

Sve ove zanimljivosti pokazuju koliko je romska kultura bogata i posebna, i zašto je važno da je upoznamo i poštujemo.

Vaskrs 2026: Praznik nad praznicima

Proslava Vaskrsenja Hristovog—najvećeg praznika pravoslavnog kalendara,
12. aprila 2026. godine.

Duhovna suština Vaskrsenja

Temelj vere

Vaskrsenje Isusa Hrista nije samo istorijski događaj — to je živi temelj i suština celokupne hrišćanske vere.

Pobeda života

Simbolizuje trijumf života nad smrću i početak novog, duhovnog postojanja za sve vernike.

"Hristos vaskrse iz mrtvih, smrću smrt razruši, a onima koji su u grobovima život darova."

VASKRŠNJA POSLANICA 2026.

Patrijarh Porfirije: Poruka opraštanja

Čudo opraštanja

Čuda su i kada oprostimo i prekinemo krug mržnje — to je pravi put ka vaskrsenju duše.

Osveta i smrt

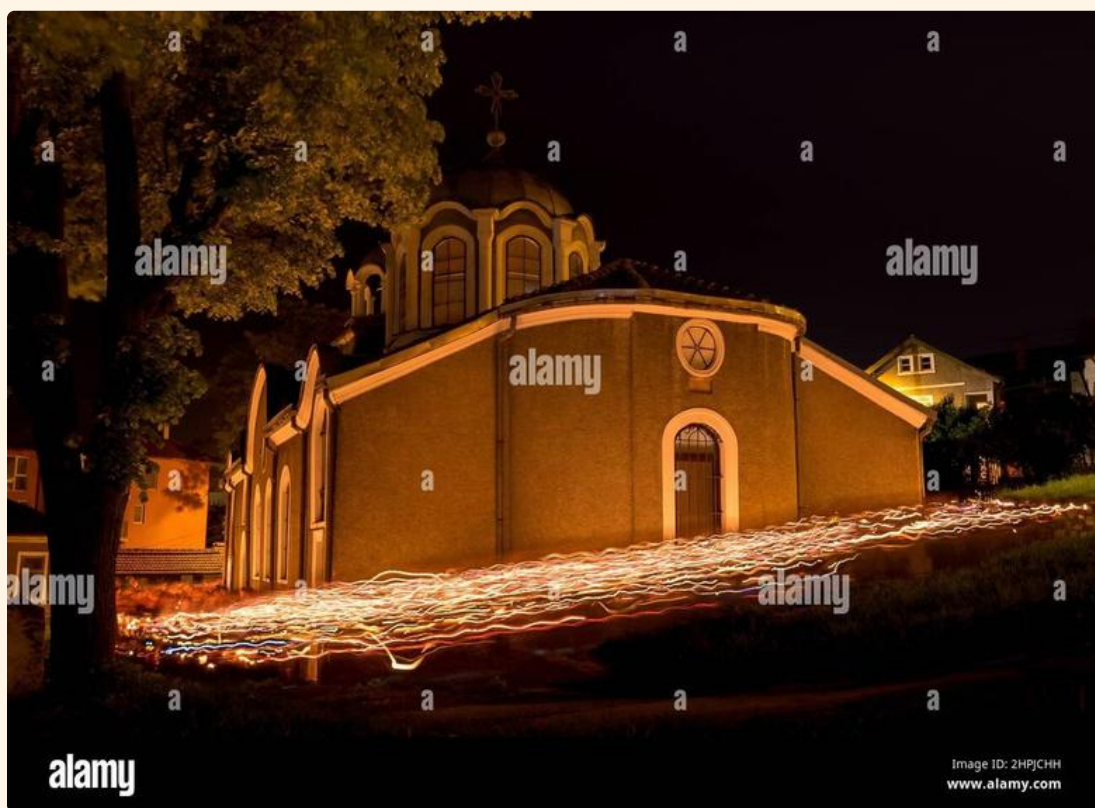
Osveta je raspeće bez vaskrsenja, a nepraštanje i mržnja su smrt u svakom obliku.

Vera kao sila

Vera u vaskrsenje oblikuje naš odnos prema bližnjima kao ikoni Božjoj u svakom čoveku.

Početak proslave: Ponoćne liturgije

Najsvetija noć godine

Proslava Vaskrsapočinje svečanim ponoćnim liturgijama uz zvona i radosni vaskršnji tropar koji odjekuje kroz noć.

→ **Hram Svetog Save, Beograd** — Liturgiju služi vikarni episkop toplički Petar.

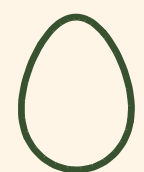
→ **Pećka patrijaršija, Kosovo i Metohija** — Patrijarh Porfirije služi jutarnju liturgiju.

Radost Vaskrsenja

Vernici ispunjavaju hramove širom Srbije, držeći u paljenesvećeka simbol svetlosti Hristovekojarazgonitamu. Zajedničkamolitvairadostujedinjuju sve prisutne u noći Vaskrsenja.

Vaskršnji običaji: Jaja i simbolika

Kraj posta

Vaskrsoznačava kraj Velikog posta — prvi mrsni zalogaji su upravo vaskršnja jaja, simbol radosti i oslobođenja.

Crvena boja

Jajase farbaju crveno kao simbol prolivene krvi Hristove — boja žrtve, ljubavi i pobjede.

Obnova života

Jaje je drevni simbol obnavljanja prirode i života — iz njega se rađa novo biće, baš kao što se iz groba rodio novi život.

Vaskršnji pozdrav: "Hristos vaskrse!"

Pozdrav

"Hristos vaskrse!"

Objava radosne vesti o Hristovom vaskrsenju — poziv na zajedničku radost i veru.

Odgovor

"Vaistinu vaskrse!"

Potpuno potvrđivanje istine — ovaj dijalog označava pobedu života, vere i nade.

Ovaj sveti pozdrav razmenjuju vernici Srpske Pravoslavne Crkve tokom celog vaskršnjeg perioda, podsećajući jedni druge na večnu istinu Hristovog vaskrsenja.

Značaj Vaskrsenja za savremenog čoveka

Poruka za naša vremena

Usvetuispunjenom nemirima i prolaznošću, Vaskrsenje nudi čvrst temelj — veru da smrt nije kraj, već prelaz u večni život.

- Hristos je pobedio smrt i otvorio vrata večnosti
- Ljubav Božja nadilazi svaki strah i tugu
- Pozvani smo da budemo učesnici novog, vaskrslog života

Plamen nade i života

Blagodatni oganj koji sveštenik prenosi vernicima simbolizuje svetlost Hristovukoja se širi od srca do srca—neugasiva nadakojanadilazi svaku tamu i svaku noć.

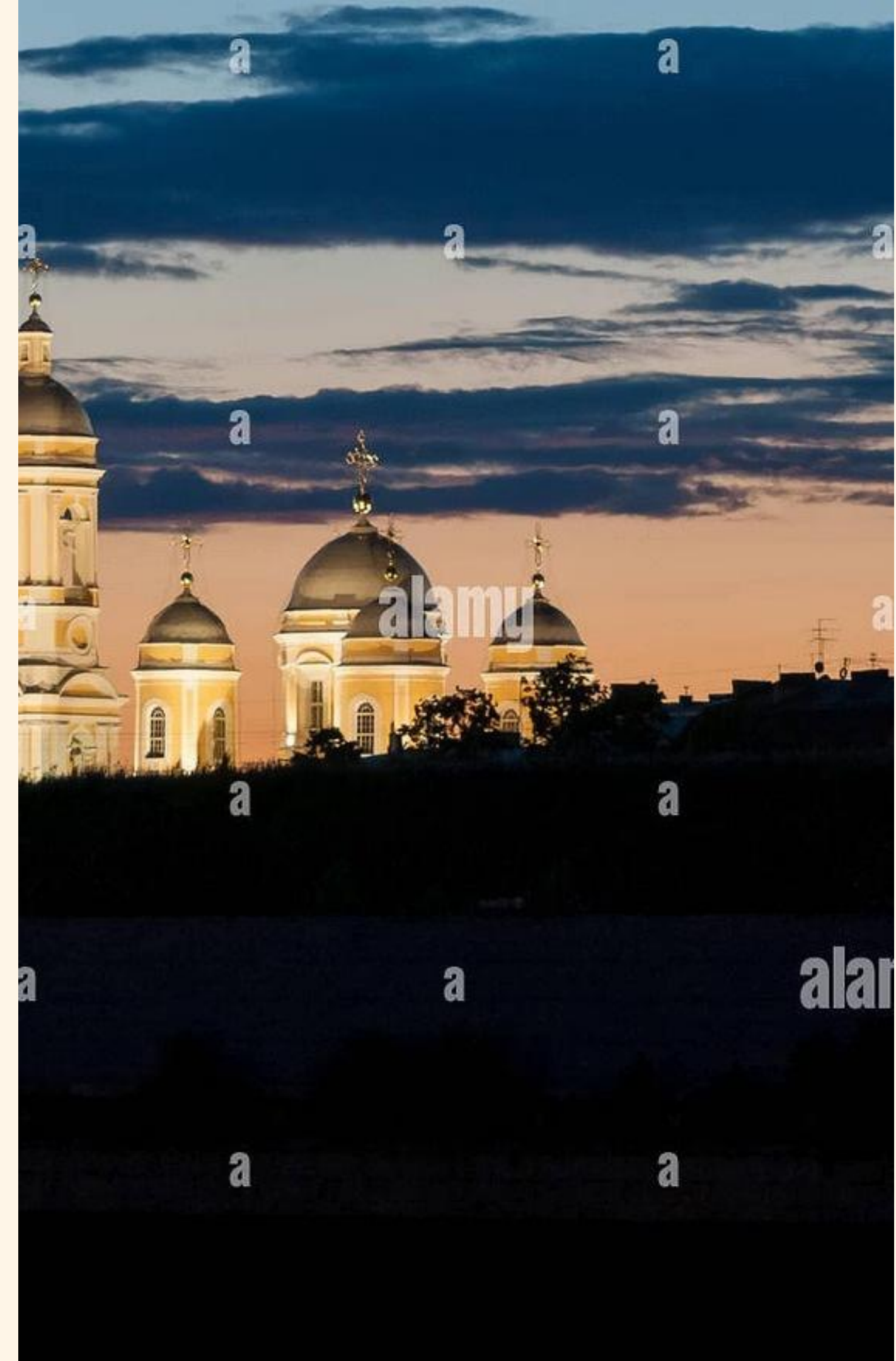
Vaskrs 2026: Poruka nade i jedinstva

Budnost
Vaskrsenje nas poziva na
duhovnu budnost i utvrđenje u
Bogu, uprkos svetskim
nemirima i izazovima.

Ljubav
Praznik naspodseća da je ljubav
jača od mržnje i da život uvek
pobeđuje smrt.

Jedinstvo
Vaskrsenje je poziv na praštanje, duhovnu obnovu i zajedništvo svih
vernika.

Hristos vaskrse! — Vaistinu vaskrse!

Дан наше планете

- Dan planete Zemlje obeležava se 22. aprila i posvećen je očuvanju prirode i naše planete. Toga dana se podsećamo koliko je važno da brinemo o svetu u kome živimo, jer je Zemlja naš jedini dom.
- Naša planeta nam daje sve što nam je potrebno – vazduh koji dišemo, vodu koju pijemo, hranu koju jedemo i prirodu u kojoj uživamo. Ipak, ljudi često zagađuju okolinu bacanjem smeća, zagađivanjem reka i vazduha, kao i sečom šuma. Zbog toga životinje gube svoja staništa, a priroda se sve više uništava.
- Dan planete Zemlje je prilika da svi zajedno učinimo nešto dobro za našu okolinu. To mogu biti male stvari, kao što su bacanje smeća u kantu, recikliranje, štednja vode i struje ili sadnja drveća. Iako su to male promene, ako ih svi radimo, mogu mnogo da znače.
- U školama se često organizuju razne aktivnosti, kao što su čišćenje dvorišta, pravljenje plakata ili razgovori o zaštiti prirode. Tako učimo kako da budemo odgovorni i da čuvamo planetu za buduće generacije.

ВидимоAdd a subheading
Видимо се у следећем броју!